

Харлан О. Д.,

доктор філологічних наук, професор,
Бердянський державний педагогічний університет
olhakarlan@ukr.net

АКТУАЛЬНИЙ І НОВАТОРСЬКИЙ НАУКОВИЙ ПРОЕКТ:

Рецензія на: Султанівські читання : наук. зб. статей : / редколегія : І. Козлик (голова) й ін. [Електронне видання]. – Режим доступу : <http://www.sultanivskichytannia.if.ua/index.html>

Збірник наукових статей “Султанівські читання” заснований у 2010 р. в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ) за ініціативою кафедри світової літератури на честь відомого вченого Юрія Султанова (1948–2003). Із 2014 р. видання дещо відійшло від початкового задуму (перші два випуски були присвячені методиці викладання літератури). Матеріали наукового збірника набули ширшого характеру – були опубліковані статті з проблем різних галузей літературознавчої науки, питань мовознавства, розділ, присвячений методиці викладання літератури, залишився незмінним.

Із 2015 року збірник наукових статей “Султанівські читання” почав новий період свого існування: видання, яке зареєстроване в International Centre ISSN, змінило свою періодичність, ставши щорічником. Останні три випуски дають можливість оцінювати цей видавничий проект як новаторський та актуальний для сучасного українського літературознавства. Структура і концепція наукового видання свідчить про різновекторність зацікавлень його авторів, але водночас фіксує цілісну картину наукового життя України.

Важливим є те, що статті публікуються багатьма мовами: українська, англійська, білоруська, німецька, польська, російська, французька, чеська. Йдеться не тільки про статті вчених із різних країн, але й про статті українських науковців, які, для того, щоб познайомити світову спільноту з національними науковими досягненнями, обирають не тільки рідну, але й інші мови.

Широкий діапазон досліджень, різноманітність української гуманітаристики засвідчує шостий випуск “Султанівських читань” (2017). Він складається з шести розділів “Порівняльне літературознавство”, “Українська література”, “Слов’янські літератури”, “Літератури Західної Європи і США”, “Літератури Сходу”, “Методика викладання літератури”.

Найбільший розділ “Порівняльне літературознавство” охоплює актуальні та важливі питання сучасної компаративістики. Г. Александрова аналізує теорію та практику компаративістичних студій видатного українського вченого та поета Павла Филиповича, Н. Яцків з’ясовує детермінізм образу повії у творчості братів Гонкурів та Панаса Мирного, Н. Мочернюк характеризує “італійський текст” у Святослава

Гординського, а О. Солецький звертається до текстів Григорія Сковороди в контексті європейської емблематичної традиції. Заслуговують на увагу і статті О. Турчанської “Художні особливості втілення феміністичної ідеї в есе Вірджинії Вулф “Власний простір” та гуморесці Ольги Кобилянської “Він і вона”: порівняльно-типологічний аспект”, В. Остапчук “Труднощі перекладу конфесійних текстів”, Н. Ботнаренко “Інтерпретація мотиву смерті у новелі Василя Стефаника “Стратився” й оповіданні А. Чехова “Туга””, Д. Реги “Авангардні тенденції в українській та чеській літературах 1920–1930-х років: історико-типологічний вимір”, Т. Смушак “Опозиція “своє / чуже” в автобіографічній повісті Наталени Королевої “Без коріння” та автобіографічному романі Ірен Немировськи “Вино самотності””.

Дослідження української літератури представлено статтею О. Омельчук “Проблема звукової фактури літературного матеріалу у теоретичних роздумах Валер’яна Поліщука”, в якій актуалізовано пошуки В. Поліщука щодо трактування музично-звукового оформлення поезії. Розділ “Слов’янські літератури” дає можливість познайомитися зі студіями О. Богданової, В. Казаріна та М. Новикової, Л. Оляндер. Об’єктами зацікавлення відомих учених є постаті А. Чехова, А. Ахматової, Ч. Мілоша.

Різне спрямування мають і розділи, присвячені західним і східним літературам. Так, Ю. Стулов аналізує роман Ентоні Дорра “Все те незриме світло”, акцентуючи на оригінальному підході до зображення подій Другої світової війни, І. Малишівська демонструє інтертекстуальний підхід до роману Коліна Вілсона “Паразити свідомості”, Д. Кофлер з’ясовує критично-літературознавчий дискурс творчості В. Толкіна, Р. Кохан окреслює проблему “самість – самотність – усамітнення” у повісті Анни Гавальди “35 кіло надії”, А. Сав’юк визначає інтертекстуальний дискурс оповідання Л. фон Захер-Мазоха “Опришок”. Оригінальною є стаття М. Обихвіст “Рецепція жіночих образів у романі Мо Яня “Великі груди, широкі сідниці””.

Методика викладання літератури презентована статтею О. Куцевол, в якій характеризуються інноваційні види практичних занять у форматі професійно-методичної підготовки майбутніх учителів української літератури, розглядаються різні підходи до проведення практичних занять за монологічним та діалогічним типом та описується практичне заняття, проведене за моделлю “Викладач за дверима”, та науковою розвідкою О. Тереховської, що подає матеріали до вивчення теми “Синтетичний роман як один із провідних жанрів західноєвропейської літератури доби Ренесансу”.

Таким чином, маємо актуальне, чітко структуроване та логічно впорядковане наукове видання, яке містить оригінальні матеріали в галузі літературознавства та методики викладання літератури, є важливою складовою сучасного гуманітарного простору.